13ph_COLOR_250911_@ 24-09-11 12:58 ™ÂÏ›‰·1

16 ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Γιατροί επίορκοι κάθονται στο εδώλιο

Εκατοντάδες καταγγελίες κάθε χρόνο στον ΠΙΣ, αλλά ελάχιστες φτάνουν στο Πειθαρχικό

20 ΑΛΛΗ ΟΨΗ

Στρατηγική και όραμα για να αποφύγουμε την επιτήρηση

Κώστας Ε. Λανίτης: Η σωστή οικονομία διευθύνεται με χειρισμούς και όχι με συνθήματα

2 Μεγάλες Σελίδες

Μικρές Αγγελίες και Νέα της Αγοράς

>18-19

Ατού στα χέρια της Κύπρου το φυσικό αέριο

>15

Ο Φιλελεύθερος
Πρώτη Γραμμή

Έγινε ηγούμενος, παραμένει σεμνός ασκητής

>17

«Σύννεφα» πάνω από την «Αφροδίτη»

>*Παρά τις διπλωματικές και στρατιωτικές κινήσεις της Άγκυρας, οι ειδικοί αποκλείουν το θερμό επεισόδιο*

Σωρεία παραβιάσεων του κυπριακού εναέριου χώρου, άσκηση του τουρκικού ναυτικού στα ανοιχτά της Λεμεσού, διπλωματικές "ντρίπλες" χωρίς καμία αξία. Ως... αναμενόμενες αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της Τουρκίας οκτώ ειδικοί επιστήμονες από την Ελλάδα, οι οποίοι εδώ και χρόνια παρακολουθούν και αναλύουν τη διπλωματική της τακτική. Στη νέα εποχή της Κύπρου, λένε, η Άγκυρα επιχειρεί να υποβαθμίσει γεωπολιτικά την ενεργειακή "άνοιξη" της Κύπρου και ταυτόχρονα να αποτρέψει την Ελλάδα από το να θέσει ζήτημα Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης στην Ανατολική Μεσόγειο. Οι επιστήμονες οι οποίοι καταθέτουν στον "Φ" τις γνώσεις και τις θέσεις τους, εμφανίζονται αισιόδοξοι πως καμία σύρραξη, ούτε καν θερμό επεισόδιο δεν πρόκειται να συμβεί στην περιοχή.

«Ο πολιτικός στόχος της Τουρκίας είναι να ανακτήσει το χαμένο έδαφος από τις αρχικές επιλογές της στις εξεγέρσεις σε Λιβύη και Συρία και, εκμεταλλευόμενη τη δυναμική της Αραβικής Ανοιξης, να εδραιώσει μια ζώνη άμεσης επιρροής στην Ανατολική Μεσόγειο και να αναδειχθεί σε ηγεμονικό παίκτη σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Βεβαίως, οι αραβικές ελίτ, σε αντίθεση με την κοινή γνώμη, δεν βλέπουν με καλό μάτι την αύξηση της τουρκικής επιρροής στην περιοχή, αφού αυτή γίνεται σε βάρος των ιδίων, ιδιαίτερα της Αιγύπτου», εξηγεί στον «Φιλελεύθερο» ο δρ **Θάνος Ντόκος**, γενικός διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ. «Για να επιτύχει το στόχο αυτό, θεωρεί όχι μόνο χρήσιμη αλλά και απαραίτητη μια σύγκρουση με το Ισραήλ. Παράλληλα, η Άγκυρα προσπαθεί να αποτρέψει τη γεωπολιτική και οικονομική αναβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας (μέσω της μετατροπής της σε ενεργειακό κόμβο), αλλά και μελλοντικές προσπάθειες της Ελλάδας να θέσει ζήτημα ΑΟΖ στην Ανατολική Μεσόγειο. Επίσης, η ανάδειξη Ισραήλ και Κύπρου σε σημαντικό ενεργειακό προμηθευτή της Ευρώπης θα μειώσει σε ένα βαθμό τον δικό της επιδιωκόμενο ρόλο ως κεντρικού ενεργειακού κόμβου. Η γενικότερη κατάσταση στην περιοχή περιπλέκεται ακόμη περισσότερο λόγω της επικείμενης προσπάθειας αναγνώρισης παλαιστινιακού κράτους, τις διαφαινόμενες αλλαγές στις σχέσεις Ισραήλ-Αιγύπτου, αλλά και την ένταση μεταξύ Ιράν και Τουρκίας λόγω της εγκατάστασης νατοϊκού ραντάρ για αντιπυραυλική προστασία από το Ιράν».

ΓΡΑΦΟΥΝ

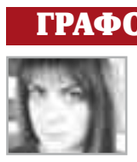

Μαρία Ψαρά

Ξένια Τούρκη

Κατά τον διευθυντή του ΕΛΙΑΜΕΠ, «δεν θα αποτελέσει έκπληξη αν στείλει η Τουρκία ναυτικές μονάδες στην περιοχή για "επίδειξη σημαίας", αλλά τυχόν παρενόχληση των γεωτρήσεων θα πρέπει να θεωρείται ελάχιστα πιθανή, διότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε αιτιολογία νομικής φύσης, οπότε το Ισραήλ θα το θεωρήσει ως άμεση πρόκληση και θα είναι υποχρεωμένο να αντιδράσει εμπράκτως, κάτι που στην πραγματικότητα δεν θέλει καμία πλευρά.

Εξάλλου, θα υπάρχει και αμερικανική επαγρύπνηση, καθώς το σενάριο "θερμού" τουρκο-ισραηλινού επεισοδίου αποτελεί εφιάλτη για την Ουάσιγκτον. Μια ένοπλη σύγκρουση θα κατέληγε σε -όχι άνευ απωλειών- νίκη του Ισραήλ, που σε καμία περίπτωση όμως δεν θα ήθελε να προσθέσει την Τουρκία στο μακρύ κατάλογο των εχθρών του. Αλλά και η Άγκυρα, βεβαίως, δεν θα πρέπει να επιθυμεί μια ευθεία αντιπαράθεση που θα κατέληγε σε στρατιωτική ήττα».

Στο συμπέρασμα αυτό οδηγείται μέσα από τη μελέτη των δεδομένων και ο στρατιωτικός αναλυτής **Αθανάσιος Μπάφας**, υποστράτηγος ε.α. «Πιστεύω ότι δεν ελλοχεύει κανένας κίνδυνος σύρραξης ή θερμού επεισοδίου από πλευράς Τουρκίας, καθώς δεν διαθέτει αυτό που λέμε "indirect approach". Με άλλα λόγια, η Τουρκία αντιλαμβάνεται ότι μπορεί να ασκήσει λεκτική πίεση, όμως η στρατιωτική αναμέτρηση απλώς... δεν της βγαίνει. Αν προβεί σε κάποια τέτοιου τύπου κίνηση, θα πρέπει πρώτα να εξασφαλίσει την υποστήριξη των χωρών του περίγυρού της, που όμως δεν την έχει. Οι γείτονές της θα είναι καταφανώς κατά της οποιασδήποτε επίθεσης εξαπολύσει σε βάρος Ελλάδας ή Κύπρου. Επιπλέον, θα συναντήσει τη μεγάλη αντίδραση της Αμερικής που -μέσω του Ισραήλ- θα οδηγήσει σε τελική ήττα της. Συνεπώς, παρά την ετοιμότητα των ελληνικών στρατευμάτων, εκτιμώ ότι τίποτα από όλα αυτά δεν πρόκειται να συμβεί», τονίζει.

Κατά τον καθηγητή Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας **Αβραάμ Ζελιλίδη**, η Τουρκία τώρα συνειδητοποιεί τη σημασία των κοιτασμάτων στην περιοχή. «Η Τουρκία σήμερα, διαπιστώνοντας ότι μάλλον δεν εκτίμησε σωστά τη δυναμική της περιοχής σε υδρογονάνθρακες αναθεωρεί τη στάση της -γιατί αν πράγματι η λεκάνη Λεβαντίνης δώσει 8 τρις κυβικά μέτρα φυσικού αερίου, τότε η λεκάνη του Ηροδότου, που έχει την ίδια γεωλογική ιστορία εξέλιξης, αλλά είναι μεγαλύτερη, μπορεί δυνητικά να δώσει μέχρι και διπλάσιες ποσότητες. Στην περίπτωση αυτή, τα κοιτάσματα σύμφωνα με το Δίκαιο της Θάλασσας, θα ανήκουν το μεγαλύτερο μέρος στην Αίγυπτο, ένα πολύ μεγάλο μέρος στην Ελλάδα και ένα μικρότερο στην Κύπρο. Αυτός είναι ο κύριος λόγος που η Τουρκία αμφισβητεί την ύπαρξη του Καστελόριζου. Αν υπάρχει το Καστελόριζο τότε η Τουρκία δεν έχει λόγο στην εκμετάλλευση της λεκάνης του Ηροδότου, ενώ αν δεν υπάρχει το Καστελόριζο, τότε η Τουρκία παίρνει τα κοιτάσματα που αναλογούν στην Ελλάδα και στην Κύπρο».

Η ανάδειξη της Λεβαντίνης ως μιας από τις νέες πλούσιες περιοχές ενεργειακών πλουτοπαραγωγικών πόρων ενέχει βαθύτατες στρατηγικές προεκτάσεις. «Επειδή είναι σε εξέλιξη και επειδή εντάσσονται σε ένα ρευστό μεσανατολικό διακρατικό πεδίο η απόληξη των τάσεων είναι δύσκολο να προβλεφτεί. Μπορούμε όμως να τις συνδέσουμε με προβλήματα άμυνας και διπλωματίας που αφορούν στην Ελλάδα και στην Κύπρο», μας λέει ο **Παναγιώτης Ήφαιστος**, καθηγητής Διεθνών Σχέσεων-Στρατηγικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. «Τώρα, η Τουρκία πολύ βρυχάται και όσο περισσότερο το κάνει τόσο περισσότερο θα πρέπει να την γράφουμε στα παλαιότερα των πολιτικών και διπλωματικών μας υποδημάτων. Τίποτα, βασικά, δεν έχουμε να περιμένουμε από την Άγκυρα και για τίποτα δεν πρέπει να φοβόμαστε τους στρατιωτικούς λεονταρισμούς της. Η διεθνής νομιμότητα δεν αλλάζει με λεονταρισμούς αλλά μόνο εάν εμείς εθελούσια ενδώσουμε. Πολλά αλλάζουν στο γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό πεδίο της περιφέρειάς μας και πολλά έχουν ήδη αλλάξει. Η Άγκυρα νομίζοντας ότι μπορεί να εξαπλωθεί τελικά υπέρεξαπλώνεται και αποδυναμώνεται. Άσε που αυτοκτονεί κτυπώντας γροθιές στα καρφιά, καθότι ολοένα και περισσότερο δημιουργεί αντιπάλους απείρως υπέρτερούς της. Το δικό μας πρόβλημα είναι άλλο. Δεν έχουμε πολιτική ηγεσία που θα άδραχνε την ευκαιρία να επιτύχει βιώσιμες λύσεις και μακρόχρονη ειρήνη και σταθερότητα στην περιφέρειά μας», τονίζει ο κ. Ήφαιστος.

8 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟΝ "Φ"

Θάνος Ντόκος, *γενικός διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ (Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής)*

Αθανάσιος Μπάφας, *στρατιωτικός αναλυτής*

Παναγιώτης Ήφαιστος, *καθηγητής Διεθνών Σχέσεων-Στρατηγικών Σπουδών*

Αβραάμ Ζελιλίδης, *καθηγητής Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας*

Τάσος Χατζηβασιλείου, *τουρκολόγος*

Μαρία Γιαννιού, *διεθνολόγος*

Θεόδωρος Τσακίρης, *διευθυντής του Παρατηρητηρίου Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Πολιτικής*

Γιώργος Αποστολίδης, *δημοσιογράφος*

➤ ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ 14 ΚΑΙ 15

Πολύ απομακρυσμένο το θερμό επεισόδιο

«Οπως ανακοίνωσε η τουρκική κυβέρνηση, η αντίδραση έναντι Κύπρου και Ελλάδας θα είναι η οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών με το ψευδοκράτος και πραγματοποίηση αντίστοιχων ερευνών σε περιοχές βόρεια της Κύπρου και στην ευρύτερη περιοχή του Καστελόριζου. Η πιθανότητα πθελημένης πρόκλησης θερμού επεισοδίου κατά της Κύπρου ή της Ελλάδας θα πρέπει να θεωρείται πολύ χαμηλή. Ομως, η Τουρκία θα προσπαθήσει να δημιουργήσει τετελεσμένα στη θαλάσσια περιοχή βόρεια της Κύπρου και στην ευρύτερη ζώνη του Καστελόριζου», καταλήγει ο κ. Ντόκος.

Την ερχόμενη Κυριακή με τον «Φ», σε χαρτί που αντέχει τη συχνή χρήση στην κουζίνα

Μαγειρική για πρωτάρηδες

70 εύκολες και νόστιμες συνταγές

Εύκολες και απλές, αλλά υπέροχες συνταγές ακόμα και για όσους τώρα αρχίζουν να ασχολούνται με τη μαγειρική

● Το μενού της βδομάδας ● Νέα προϊόντα ● Οι αναγνώστριες μαγειρεύουν για μας ● Τα τετράδια της γιαγιάς

›› ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 21